

SZARVASI ÚJSÁG.

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 5 frt. — kr.
Félévre . . . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után 100 szóig . . . . . 2 kr.
Azonfelül . . . . . 1 »

Kiemelt, díszbetűs s körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden négyszög centiméter után 3 kr. számítatik. — Állandó hirdeteményeknél kedvezmény nyújtatik. Hirdetések az Árpád, irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Az iparpártoló mozgalomról.

Három egyaránt fontos és egymást kiegészítő irányban indult meg a mozgalom stagnáló közgazdaszatunk emelésére, még inkább: a keservesen sokféle téren beállt pusztulás feltartóztatására. Három önállólag működő „végrehajtó bizottság” van hivatva a gazdasági kongresszuson, a II. országos iparos-gyűlésen és az ipar-pártolók jun. 15-ki országos értekezletén többé kevésbé konkrét formulázásban hozott határozatoknak gyakorlati érvényt szerezni.

E három bizottság közül a gazdasági kongressusból kiküldöttnek eléggé szabatosan körvonalozott működési programja, az iparos nagy-gyűlés központi bizottságának pedig éppen kötött marcheroute-ja van; annál nebulózusabb feladatok lüsztek az ipar emelése érdekében Székesfehérvárrt megválasztott 24 tagú küldöttség elé. Ezen feladatok iránt legszükségesebb lesz tehát az eszméket lehetőleg tisztázni.

Hogy a mezőgazdaság terén halaszthatlan mélyreható reformok kérdése egészen különvágó dolog mind attól, a mit a versenyképes nemzeti ipar megteremtése érdekében az osztatlan közvélemény sürget, ez mindenki előtt oly annyira magától értetődik, hogy meg nem foghatom, miképen lehet még igen komoly lapoknak és magoknak nemzetgazdasági tekintélyt vindikáló politikusoknak is az iparfejlesztés és az iparpártolás feladatait oly gyökeresen összekuszálni, hogy egy túlnyomólag megyei kiküldöttekből állott tanácskozmánytól s az ott megválasztott végrehajtó bizottságtól várják azon főbb teendőknél konkrét kijelölését, melyek e széles világon egy rendszeres állami iparpolitika keretébe tartoznak. A „Pester Lloyd” péld., melynek csak az efféle dolgokhoz első sorban érteni kell, egyik közelebbi vezércikkében sem többet, sem keveset nem praetendál a

székesfehérvári 24 tagú bizottságtól, mint azt, hogy konkrét javaslatokat formulázzon a létező iparüzemek kimélyítésére és új iparágak megnyitására és fejlesztésére.

Már kérem, ha csakugyan ez volna a feladata ezeknek az uraknak, akkor kár volt 800 iparosnak 9 kereskedelmi és iparkamara és 580 ipartársulat képviselőjében pár hét előtt az ország minden vidékéről (Ujvidékről, Pancsováról, Orsováról, épugy mint Brassóból, Nagyszebenből stb.) a fővárosba fáradni; s akkor nem volna annyi igazsága a „P. L.”-nak midőn ugyanazon vezéreikkében (jul. 1.) ezeket mondja:

„Csakhogy a kormánynak is meg kell tenni a magáét. Több volna hibánál, megszegéni tő volna az, ha a kormány részvétlenül és gondolat nélkül — mondjuk ki nyíltan — minden gondolat nélkül, úgy mint eddig, szemben állana egy oly mozgalommal, mely a nép minden rétegeiben naponta mélyebb gyökereket ver, s mely összes belviszonyainkban valóságos forradalmi átalakulást idézhet elő. Pusztán frázisokkal nem fog a dolog tovább menni; fájdalom a frázisok mai nap már akkor is elvesztették hatékonyt, ha miniszterektől származnak, s minálunk annál kevésbé hatnak, mivel éppen azok, kiknek szánvák, eléggé tapasztalták, hogy a mi miniszterünk minden a kereskedelmet és ipart érdeklő dologban a szavakat csak arra használják, hogy a gondolatok hiányát elrejtésék. Persze nehéz eszméket produkálni a hol nem léteznek; amde egyelőre avval is be lehetne érni, ha a kormány tettekkel legalább azt az egyet tanúsítaná, hogy működésükben támogatni kívánja azokat, kiknek az ipar és kereskedelem viszonyait ismerni kell.

(Minden félreértés kikerülése végett újból megjegyezzük, hogy ezt nem mi mondjuk, hanem a kormányhű „Pester Lloyd.”)

Midőn az iparos-kongresszus kijelölte egy életerős ipari szervezet létesítésének módzatait, melynek a mostani szervezatlenség és fegyelmatlenség helyébe

lépnie kell (kötelező ipartársulatok, iparkamarák, központi ipartanács;) midőn kijelölte az iparos szakoktatás országos szervezésének irányelveit, felkarolta az önszegélyes szövetkezési intézmény fejlesztésének ügyét, s ezzel egyszersmind kijelölte a hitelszervezetnek egyedül egészséges alapjait; formulázta jogosult kívánalmait ez állami és hadifőlszerelési szükségleteknek a hazai ipar által való fedezése tárgyában, valamint a vásárügy szabályozására vonatkozólag; kezdeményezte a budapesti országos kiállítás rendezését; kimondta az ipari segédmunkások körében önképzési és önszegélyezési célokra irányzott józan szervezkedési törekvéseknek erkölcsi és anyagi támogatását; kijelölte a vándorraktár-üzlet és a házalási engedélyek gyakorlása körüli káros visszaélések orvoslási módjait: — mindezzel körülbelül ki vannak merítve a legsürgősebb teendők, melyeket az iparfejlesztés érdekében egyfelől a kormánynak és a törvényhozásnak, másfelől maguknak az iparosoknak összeműködve teljesíteni kell. A többi a nemzeti vámpolitika, a közlekedési és adópolitika dolga, — de ki beszél józan fővel nálunk az efféle lappáliákról?

Ha ekként körülirtuk és elválasztottuk az iparfejlesztés körüli sokoldalú feladatokat, önmagától adva van már az egyedüli megállható válasz arra a kérdésre: mit tehet tehát a társadalom, a nagy fogyasztó közönség az ipar emelése érdekében? Rop-

pant sokat tehet, ha a hazai ipart pártolja; ha semmit egyebet nem tesz, minthogy itthon veszi és rendel az és csakis azt, a mit itthon készítenek, épen oly olcsón és épen oly szolidan, mint a mit megszo-
kott esupán külföldi mark alatt olcsónak és szolidnak elfogadni. Oly annyira primitív tétel e ez, hogy az ember szinte resteli ezt újból és újból előrántani; már pedig minden iparvédelmi társadalmi mozgalom, mely ezen primitív határvonalon innen marad, az kevés; a mi azt túllépi, az sok.

A Székesfehérvártt megválasztott bizottságnak ehhez képest más feladata nem lehet, mint egy oly társadalmi szövetkezésnek alapjait megvetni, melylyel emyit, sem többet, sem kevesebbet el lehet érni. Már pedig az iparpártolásnak, ezen irányát és mértékét igenis lehet elérni mai nap is, és tessék elhinni statusgazda honatyáinknak a kik tavall az annyira s z a b a d k e r e s k e d e l m i vámtariffát megszavazták, hogy a művelt Európa előtt a gazdasági önvédelemnek ezen még némiképp rendelkezésünkre maradt szerény eszközei által nem fogjuk azt a fényes s z a b a d e l v ü s é g ü n k e t egy szikrát sem kompromittálni, melynek diadalra juttatását a nemzetközi forgalom téren az önök szabadelvű acrájának, a nemzet legmunkásabb fiai évenként sok Ausztriának ajándékozott millióval és sok felesleges verejtékkal fizetik meg.

T Á R S A G

Ragyogjatok föl . . .

Ragyogjatok föl derűs órák,
Szép emlékim, — ragyogjatok.
Könyeimen mint megtört prisma
Lassalak meg boldog napok.
Lássam fenyetek újra egni,
— Bűvös lángjuk hevítsen át —
S e forró tüz villanyfolyója
Égesse szét bűm fátyolat.

Lobbanj föl hamv alatt szendergő
Vérvilágú izzó parazs —
Feledt dalok zendüljtek meg,
Éjts rabodul esodas varázs.
Szilaj gyönyör, — mamoros kéjek
Hangomra mind chredjtek — — —
Viragok melyeket letörtem
Fedjétek be a sok sebet.

Hazug almok, — csalfa ábrándok
Ringassatok még egyszer el,
Addig míg a sziv lüktet, ég, fáj,
Míg nem borul ra jéglepel.
S az emlékek halvány kódárnyí
Vegkepen szét nem bomlanak . . .
Addig tűnj fel mult, még csak egyszer
Egyszer — utólszor lassalak!

Gr. Vaj Sarolta.

Egy nő kít a világ elitél.

— Beszély. —

Zlinszky Istvántól.

III.

Mi az élet? tűnékeny szappan-buborék, melyet a gyermek fúj a légbé, a hol száll; száll míg el nem pattan!

Az élet álom: — boldog, ki jót, szépet álmodhatik;

Vilma rendkívül meglepetett a váratlan hír által, melyet neki az öreg Pál vitt meg kora reggel, miután ő volt az első ki reggelenként Balázs úr szobájában megjelent.

Sándor azonnal kocsira ült, és a szomszéd városból két tekintélyes orvost hozott, ki a hullát bonékés alá vették, nehogy a rossz világ őt, vagy az angyali Vilmát suttogja hűnösnek.

Mint képzelni lehet, a váratlan esemény hire, pár óra-negyed alatt az egész falut befutá s jöttek a rokonok, a résztvevő barátok, a szánakozó asszonyok, kik között Piculinét is ott látjuk siránkozni, s fejét gyanúsán csóválgatva, beszél a jelenlevőknek:

— Még tegnap semmi baja sem volt, itt voltam nála, beszélgettem vele tovább egy óránál, s ime ma már lelketlen teste felett hullatjuk részvét-könyeinket; bizony bizony megfoghatatlan volna, ha . . .

— Mit ha? — kérdék többen.

— A siránkozó özvegy vagy Sándor úrfi bizonyosan megtudna erre felelni! . . . mondá s gyanakodva jártatá szét ürdögi apró szeméit.

Egyaránt nehéz megérteni azokat, kik strikte sensu védegyeleti mozgalomtól várják a magyar ipar felvirágoztatását, mint azokat, kiken egyáltalában minden iparvédelmi eszme hallatára nagyfoku idegesség szokott erőt venni. Én ugyan nem látnék semmiféle „reakcionárius” törekvést még az eredeti minta után induló valóságos védegyelet alakításában sem, ha a mai viszonyok közt lehetőséges volna azt létrehozni; de azt hiszem, igen kevesen vannak, a kik a névre súlyt fektetnek s kik be nem érnék az egy és ugyanazon célnak a változott viszonyokhoz mért eszközökkel való elérésével.

Annyiszor történt az utóbbi időben a negyvenes évek védegyeleti mozgalmaira utalás, hogy talán nem lesz érdektelen el is olvasni azokat a szörnyű dolgokat, a mikre a védegyeleti tagok akkoriban a magyar ipar javára testüket és lelküket lekötötték. Ime a „cél és eszközök” kijelölő első szakaszai a gróf B a t t h y á n y K á z m é r mint elnök, és T ó t h L ő r i n c mint jegyző által kiadott alapszabályoknak:

1. §. Az országos védegyelet célja: a houi műipar emelése s a pénz külföldre szivárgásának korlátozása.

2. §. Az aláíró rendszeren arra kötelezi magát, hogy 1850-ik évi október 1-ső napjáig csak houi mesteremberek által dolgoztat, s általában minőségrei tekintet nélkül semminemű iparcikkből, melyből lakvidékén belföldi kapható, tudva külföldit nem veszen, nem csináltat, nem használ, nem visel, s tőle függő

Szerencsére szegény Vilma sokkal inkább meg volt törve, hogysen a rágalom és gyanú ome szavaira figyelhetett volna.

Lassan-lassan a jelenlevők mindannyian tudták Piculiné Csókássynak tegnap tett felfedezéseit, s már általanossá vált a suttogás, miszerint Csókássy bizonyára, néje vagy öcse által mérgeztetett meg! . . .

Az ember mily könnyedén kimondja embertársára a legiszonyabb bűnt! . . .

Sándor megérkezett, az orvosok s pár megyei hivatalnok kíséretében, s számos tanú jelenlétében megkezdett a hivatalos vizsgálat.

Sándor karján vezeté el Vilmát, a gyöngye idegzettü nőnek nem való látvány helyéről, s lehetőleg megnyugtatta őt visszatér a vizsgálatához.

A tetem megvizsáltatván az orvosok egyhangú véleménye szerint Csókássy mérég által múlt ki.

Szegény Vilma! jó, hogy jelen nem vállal e vélemény kimondásakor, mert bűntől tiszta szívedet megölte volna a jelenlevők gyanakvó suttogása, mely a te tiszta nevedet sárban hurcolá meg, s követ dobta rád, mielőtt a valót tudták volna.

Piculiné, — ki következetesen megtartá Vilma iránti gyűlöletét — majdnem fenhargon beszélé a jelenlevőknek, miszerint ő tudta ezt, s nyilvánítá is többeknek, miután a tegnapi események, — melyeknek előadását ismételni kész, — mindent tisztán megmagyaráznak.

Sándor megvetés- és borzalommal tekintett e szivtelen nőre, s így szólt:

— Asszonyom! megtiltom önnek a szólást; megtiltom önnek e helyen rágalmazó ajkaira venni oly nevet, mely sok-

gyermekai, gyámoltjai s csolédei által nem viseltet s használtat. Azonban mindenki kötelezheti magát többre is valamint másrészirol tetszése szerinti kivételeket is t e h e t.

3. §. A kötelezettség tudományos és szépművészeti tárgyakra, va' amint egészség fentartására szükséges s mezőgazdaság és műipar emelésére szolgáló szerekre, végre kereskedőkre és iparművesekre, illetőleg a mesterség és kereskedés üzletére ki nem terjed; és így könyvek, térképek, tervrajzok, gépek, képek, szobrok, zeneművek, gyűjteményekbe való ritkaságok, gyógyszerek, orvosi eszközök, mezei és kerti növények, magvak, gazdasági szerszámok s minták, végre produkció feldolgozásra szolgáló nyers anyagok az egyesületi tilalom alá foglalva nincsenek.

4. §. A tagok kötelessége a lekötött becsületszó kezessége alá helyeztetik.

Már e néhány rövid pont szerintem meggyőzőleg kommentálja azt, mit kellett akkor tenni és mit lehet ma az iparpártolás terén tenni. Ha az oly sok jó hangzásu nevet magában foglaló 24-es bizottság oly önkénytes társadalmi szövetségnek veti meg alapját, mely országszerte ébreszteni lesz képes a hazai ipar emelése, mint elsőrendü nemzeti érdek iránti erkölcsi érzetet, s mely megszerzi a magyar iparnak mint piacot: Magyarországot, — akkor feladatát teljesen meg fogja oldani, de más-kép nem.

Ráth Károly.

kal tisztábban és magasabban áll ön felett, hogysen megszent ségtelenítés nélkül azt kimondhatna! . . . Kérem önöket is — fordult a tömeghez, — legyenek szivesek e szobát elhagyni, miután a vizsgálat befejeztetett; — ön pedig — fordult Piculinéhez, — előadhatja gyanúját majd akkor, ha ezirant törvényesen kérdeztetni fog.

IV.

Balázs úr tehát mérég által vetett véget megúnt életének.

A vizsgálati jegyzőkönyv hitelesítése után az orvosok és megyei tisztviselők eltávoztak, — ez utóbbiak előbb Balázs úr író- és hálószobáját lezároltak.

Sándor iszonyú kételyek közt hánykódott; iszonyú volt neki a gondolat, hogy azon nő, kit ő augyalnak hitt, s mint ilyes imádlta, hogy ez a nő férjét gyilkolta volna meg! . . . Nem, nem! — kiáltott gyakorta fel — Vilma ezt nem tehetette! — hisz ő még roulatlan gyermek, miként vetemedhetett volna ilyen iszonyú bűnre? . . .

— Beszélnem kell vele mégis — kiáltott fel — s ha valóban bűnös lenne ő, akkor csak értem követhette azt el s ezen esetben kötelességem megmentéséről gondoskodni; igen, igen! beszélnem kell vele komolyan . . .

Sándor Vilmához sietett, kit könyezve, de nyugodtan talált.

— Édes Vilmám, szabad-e téged arra kérnem hogy kérdéseimre önérdekedben egészen őszintén felelj: őszintén még akkor is, ha kérdéseim meglepnek iszonyúságok miatt.

— Igen Sándor — kérdezz; hiszen tudom te vagy legjobb akaróm, tudom, hogy mindenek között te vagy legigazabb barátom; kérdezz csak szívem ne legyen érdekelve; de

CSARNOK.

A népszínházról.

A „kerepesi út“ nagyon nevezetes egy utcza.

Csaknem rég feküdt előttünk egy félig-meddig feledett író, az „Egy alispán,“ „Nemzet napszamosai“, s annyi jóízű és zamatos, nem csupán magyarul és magyarosan, de magyarán is megírt korrajz szerzője.

Szegény jó Vas Gereben! Mikor Megyeriről, a legnagyobb magyar komikusról beszél, megemlékezik a nemzeti ispánné asszonyomról, is a ki Megyerit minden mókázásért . . . hátba ütötte. Hátba ám, de ez által bámulatát fejezte ki a kaczagtató művészetnek, s Megyerinek a legdiadalmasabb esték alkalmával, mikor hullott a koszorú, harsogott a kaczaj, zúgott a taps, kihívás és „éljen“ szó, akkor se hiányzott semmije, csak ez a jóakaró hátbaütés. A jó Vas Gereben, ki úgy szerette azokat a szilárd becsületű, egyszerűségükben is oly bölcs urakat, a kik apáink voltak; s negyven-ötven év előtt valószínűleg nem álmodták meg nagyságos, méltóságos és excellenciás utódaik morális elméletét, ő, a magyar elbeszélés kissé terjengős, de elég magvas írója, szintén elábrándozott ilyenforma dicsőségről; be jó is lenne — ugymond valahol, — ha valami vidéki atyafi, a ki a félmúlt ama kemény szabású alakjaival mulatván, végig olvassa műveit, s buzáját, gyapját eladva, hazamenés előtt felkeresné íróját, s szeretetét elismerését akár amolyan jóakaró hátbaütésben fejezné ki!

Bizony csak nem rossz portéka egy hátba ütés, a melyet csak azért adnak, hogy . . . használjon!

Czikkünk homlokára van írva, hogy „A népszínházról“ s nyájas olvasánk bizonyára arra a gondolatra vetemedik,

tudom, hogy te nem vagy oly gyöngédtelen, miszerint a jelen keserű perezekben oly kérdéseket tennél, melyekre válaszon csak visszautasító lehetne . . .

— Nem Vilma! — kérdéseim egyedül téged illetnek.

— A bonczolás megtörtént, s az eredmény iszonyú! A halálozás méreg által idéztetett elő . . .

É szóknál Sándor szigorúan nézett Vilmára, ki újra könyezni kezdett, de különben nyugodt maradt.

— Miert e szomorú tekintet barátom? Talán szivedhez fert a gyanú, s te himni tudnád? . . .

— Kötelességem, irántadi kötelességem most szigorúnak lennem! De mond oh Vilma, ártatlan vagy-e? . . .

— S te kételkedni tudnál Sándor? . . . És a szegény nő, ki egyetlen barátját is a pártokhoz állni hitte, keserű könyekre fakadt.

— Nem Vilma, én esküdni mernék reá, hogy még a gondolat sem ferde tiszta lelkedhez, de a világ már is az én és a te nevedet suttogja; én ártatlanságom tudatában ezen aljas vádat megvetem! Oh bár rólad is így győződhessen meg! . . . En hiszem, s hittem a pillanatban már, midőn ide beléptem, hogy tiszta lelkedhez ily aljas tett nem férhet, de ajkaidról kelle hallanom azt. A körülmények ellenünk bizonyítanak, s a világ mindkettőnkét előre elítélt, szükség, hogy a vizsgálat bekövetkeztével nyugodtságunk el ne hagyjon, mert erre el lehetünk készülve, ha csak a boldogult írományai a valót ki nem derítik?

S most ideje a végtisztességről gondolkodnunk.

* * *

Balázs úr földi maradványai a családi sírholtba ellaka-

hogymint most már a Vas Gereben ételmében hátba ütjük a népszínházat, vagy helyette valakit e tiszteletreméltó műintézet előmozdítói közül.

Távol legyen tőlünk ez a szándék! Csak Vas Gerebenről és Megyeriről beszéltünk, ez az egész. A modern világban nincsenek többé jóakaró hátbaütések; ma szurunk, vágunk, bunkozunk, öklelünk. A mi Megyerinek jól eshetett, azt a modern óriások megorrolják, s bár ama kerepesi uti czifra művész templom sem rendülne meg igen belé, lenne mégis földindulás, égszakadás, a mennyi . . . nem kell.

Beszéljünk inkább Vas Gerebenről, Megyeriről, s lapozzunk tovább a porló humorista könyvében. Hogy imádta ez ember színészetünket! Szigligeti, Szigeti József, Balog, Déryné sokat meséltek a magyar színészet bölcső éveiről, de hymnust Vas Gereben zengett nekik. Elvezette olvasóját a kerepesi ut végén álló üres telekre, s megmutatta azt a tekintetes urat Pest akkori híres alispánját . . . Földvári Gábort, a ki „legyen“ szavával fölépíté a főváros első állandó színházát, a nemzeti színházat. Nagy alakok állottak e világot s nemzetet jelentő deszkákon, midőn függönye először gördült fel; oly nagyok, hogy az ember szégyülve tekint fel csekély szobraikra is; Tüneményre jelenetek művelődésünk történetében! De hát ily tüneményeszerű jelekben gazdag a mi történelmünk: a mikor szükségesegek, a végpillanatban megérkeznek hozzánk a lángelmék. Mikor Magyarországnak hadvezérekre volt szüksége úgy megkapta 1848-ban mint a mikor Széchenyit, Kossutot, Eötvöst, Deákot, vagy — ugorjunk egyet — Megyerit Szentpéterit, Lendvayt és Egressy Gábort számította fiai közé. — A „Nemzet napszamosai“-ban van egy öreg vándorszínész; ütött kopott alakja nem egyszer jelent csodákat a színpadon; de egyszer sem jut eszébe, hogy ennyi tehetségnek nem kocsiszin, de

rítatván, törvényes tanúk jelenlétében feltörték a pecsétek, s a boldogult írományai vizsgálat alá vétettek.

Nemsokáig kelle keresni a titok nyitját; az íróasztal egyik rejték fiókjában találtatott egy — öt pecséttel lezárt nagy levél, melyre e szó volt írva: „Végrendeletem“, s egy másik kisebb, mely Vilmának szölt.

Vilma átvevé a neki címzett levelet, s félre vonulva olvasá el. Lehetetlen volt könyveit visszatartani, midő a gyöngéd sorokat olvasá, melyekben férje érzékeny bucsut vesz tőle, s bocsánatát kéri, hogy ha neki némi kellemetlenséget okozott, s köszöni, hogy ifjuságát az ő rongosolt életéhez kötö stb.

Aztán a végrendelet bontatott fel. Mindenki figyelme oda irányult; mindenki ohajtá tudni annak tartalmát!

A megyei főügyész esendet kérve olvasá:

„A mindenható isten kegyelmébe ajánlva bűnös lelke-mel stb. — nyugodt lélekkel, ép ésszel írom a következőket, melyek végakaratomat képezik; s a remény, hogy utódaim ennek minden pontját hiven teljesítik, könnyebbé, — mondhatnám édessé teszik végperceimet a síron innen.

„1-ör. Mindenek előtt forrón szeretett nőmről kell megemlékeznem, ki életem boldogsága büszkesége volt; ki aggott életemhez esatolta fiatalságát, hogy az enyimet megédesítse, akarom tehát, hogy minden ingatlan és ingó vagyonomnak, — úgy annak is a mi jövődöben engem netalán illetve, — fele része szeretett nőmre Vilmára szálljon, s bírja azt valódi tulajdoni joggal, s ő hagyhassa azt bárkire, ha eljövend az óra melyben az ég egy angyallal gazdagabb kíván lenni.

„2-ör. Vagyonom másik fele, öregségem másik istápját, fogadott fiamat és rokonomat Balkáni Sándort illesse, valódi tulajdoni joggal, s így bírva ketten az egész vagyont, közö-

fényes palota való. S midőn először hallja, hogy Budapesten fényes csarnoka épül művészetünk álmatag lelke előtt egyszerre egész századra való jövő dicsőségvet lobbot; álmodik, lát, s szívében boldogsággal telve fekszik le fekhelyére, s szép álmából . . . nem ébred soha többé.

Szegény uttorók! keljetek fel sirotokból! Fényes színházak állanak a főváros utcáján. Százezrek képezik forgalmukat és hogy dicsőségöknek világszerte se akadjon párja, arra nem kellene több, . . . mint a ti nagy nevetek!

A nemzeti színház zárva, a magyar nyelv műzsája már egy hónapja, hogy csupán a népszínházban szólal meg. A közönségnek el kell sétálni a nemzeti színház mellett, el a vén Rókus kórház előtt, menni sima aszfalton, hoporjas kövezeten, míg végre elér a Rákossy ur Vesta-templomához.

Ha valami idegen ember van velünk, az bizonyára azt hiszi, hogy e tetszetős előkelő, külsejű épület lesz a magyar dalmű palotája. Ilyen szabása van a párisi operának is. Valóban a magyar népszínmű úgy járt mint a szögedi menyecske, a ki — a segélyzők jóvoltából — „sinyot,” „tunikát,” meg „stecklis cipőt” kapott. Meg is magyarazzuk hamarosan a jó embernek, hogy magyar dalmű ugyan nincsen, énekeseink és énekesnőink java külföldön vágja ki a legcsodálatosabb „c”-ket, trillákat és stakkatokat, a magyar opera temploma másfelé épül. Tökéletesen olyan lesz mint egy népszínház.

Angolunk csakhamar meggyőződik róla, hogy ez valami „barbár nép” népszínháza. Jele ennek a színlapon van, melyen csakugyan furcsa nyelvű nevek olvashatók, a minők például ezek: „Mondezir,” „Biszkára,” (ez már épen zulu-kafferesen hangzik) „Matúren” „Sarlott,” „Sándazür” stb. Azt már nem lehet a tisztelt idegennel elhíttetni, hogy ez

sen tartásuk hű szolgámat Döbrönyi Pált holtanapjáig tisztességesen; de —

E „de” sokakban megszüntetél a lélekzetvételt; mindenki gondolá, hogy itt valamely nehezen teljesíthető feltétel fog következni. . . Az ügyész folytatá:

„De egy föltételhez kötöm ezen örökösödési pontot, mely szerint határozottan kívánom, hogy földi maradványaim eltakarítása után félévre szeretett özvegyem Vilma, Balkáni Sándor szeretett ösémme — oltárhoz lépjen. . .

A kíváncsi közönség összenézett e szókra, mintegy azt mondva egymásnak: Ennél jobban kedvökre nem is rendelkezhetett volna a vén bolond! s többfelé is sutlogtak is már, — különösen azon részen, hol Piculiné asszony várta nagy figyelemmel a végrendekezés pontjait, ki szintén rokon levén, hitte, hogy szerinte a csalfa nő végkép kizáratván, ő is részesül az örökség egy részében. . .

Az ügyész pár percnyi szünet után folytatá:

„Ha pedig ezen feltételtől akár az egyik, akár a másik fél vonakodnék, az esetre így kívánok rendelkezni: — s minden vagyonát hazai jótékony célokra hagyományozta.

„Végre — folytatá az ügyész — halálomért senki ne bűnhődjék, senki gyanusítva ne legyen, mert életemnek önmagam vetek véget.”

Sándor és Vilma egymásra tekintének.

Mily sokat mondó volt e találkozás a szemeknek!

A kárörvendőkből egy pillanat alatt mosolygó arcú roknok lettek, kik siettek az örökösöknek szerencsét kívánni a dús örökséghez, s boldogságot a kötendő frigyhez.

Csak ketten voltak, kik nem örültek: csak ketten, kikre a hallottak leverő hatást gyakoroltak, — Sándor és Vilma.

tulajdonképen francziául van! Természetesen egy rendszer szerint, melynek nyelvtanát kardalnokok, kardalnoknők és a katonaság, nép, használatára fogja megírni a népszínház t. igazgatósága.

Ismételjük, csak is a népszínház van nyitva, s így föltehető, hogy odabent a fuldoklásig zsúfolt közönség tapsol a magyar múzsa felkent papjainak. Azonban nem úgy van, mert üres a páholy, üres a zsöllye, a körszéken van jó sok journalista, s egy-két vidéki hontárs, az erkélyszéken itt-ott néhány kedvezmény-jegyves mosolyog felénk végzetetlen kéjérzetében. Nos, midőn a harmadik színház is felépül, akkor aztán furcsán leszünk! A népszínház többnyire, a nemzeti mindig üres lesz, a dalmű pedig, — mely tudvalevőleg, nagy súlyt fog fektetni a külső diszre — hasonlítand ahhoz a csizmadiához, ki hamis négykrajczárosokat csinált, de azok darabonkint 8 krajczárjába kerültek. Jó gondolat is az a a harmadik színház: látszik az kivált most, az üres egyetlen nyitott színházban! Jó gondolat, ha másért nem, azért is, hogy mágnás intendans jut a dalmű színháznak, író a nemzetinek, a népszínház pedig jó lesz gazdagítónak. Aztán mire valók a frázisok! A frázis mindenkor meggyőző! Ime, Laboulayenál, az ő „Páris Amerikában” című könyvében nem rég olvastuk: „Valmely nemzet műveltségének hévmérője hírlapoltvasónak száma!” Nekünk van a legtöbb hírlapunk. Európában, tehát mi vagyunk a legműveltebb nemzet! Mért ne mondanók ki e híres tétel mintájára a következőt is: Valamint a szappan-fogyasztás, és a hírlapok száma, úgy hévmérője valamely nemzet műveltségi fokának az is, hány . . . üres színháza van!”

Tessék csak megírni könyvben . . . elhiszi akárki!

(Vége köv.)

GÁSPÁR IMRE.

Sándor oda lépett Vilnához, megszorítá kezét, s esendesen — hogy a közel állók sem hallhassák, szólt:

— Úgy hiszem megértettél jó Vilma, úgy hiszem, tudod mit kell tennünk? tehát szólj.

— Igen Sándor megértettelek, fogadd nemesszivüségédért forró köszönetemet!

Azután esendet kérve, a kör közepére lépve, szólt:

— Uraim a végrendelet főpontja engem illet, s az oly kötelezettséget ró reám, melyet nyugalman feláldozása nélkül nem teljesíthetnék! . . .

— Úgy hiszem — vevé fel a szót Sándor — én is meggyőződéseim ellen tennék mást eselekedve, mint előttem nyilatkozó kedves rokonom: a végrendelet szabta kötelmet részemről is teljesíthetlennel találom, azért is mind arról, mi abban engem illetőleg foglaltatik, ezzel lemondok.

A megütközésnek jele lön olvasható minden arczon, e nem várt nyilatkozatokra: sokan közeledtek hozzájuk, lebeszélendő ezen örült szándékról, — meg nem foghatták, mikép lehet ily nagy vagyont oly könnyedén elutasítani magoktól? . . . Talán még is többet beszélt a világ, mint a mi valóban volt? — sutlogák sokan.

Vilma és Sándor rendületlenül álltak elfogadott elvük mellett, nem használt semmi rábeszélés; semmi kérdés; mind ketten érzék, miszerint csak ez az egyetlen út, melyen haladva a világ aljas rágalmai elnémitaniok lehetséges.

Midőn a je'cn voltak lassanként eltávoztak, Vilma, a szegény gyenge nő térdre omlott imazsamolyánál, s zokogva adott hálát az ég urának, hogy e nehéz percekben erőt

H I R E K.

— † **SÁRKÁNY JÁNOSNÉ.** Társaséletünknek érzékeny vesztesége van! Nagytiszteletű Sárkány Jánosné, szül. Esztergályi Amália, a női erényekben tündöklő úrnő, ki társaséletünknek disze, irányadó tagja vala: nincs többé! A megrendült család a paratlan jó anyát; a társadalom a mintaszerű hőleányt siratja a váratlanul elköltözöttben, kit a hála és szeretet koszorúi földnek pihenő helyén. — Sárkány Jánosné ugyanis mint a szarvasi nőegylet alapító-tagja, s kezdettől fogva alelnöknője, úgyis, mint a nemes irányú társaséleti mozgalmak főtényezője, közéletünkben megörökíté nevét. A nőegylet irányeszméi tőle származtak, s az egyesület ügyeinek min len száta az ő jótékony kezében összpontosult; mint társaséletünk vezértényezője ő kezdeményezte a családi körökben éveken át szokásossá vált felolvasási estélyeket, melyek a közművelődési érdekeket a kedélyi élet kívánalmaival szerencsésen egyesíték, s a társaséletnek bizonyos erőteljesebb léktetést adának; bármely körben a ragaszkodás és tisztelet nyilvánulásai kísérték őt, kinél adva volt a női finom tapintat és szellem magasabb adománya. A megboldogultnak temetésén júliushó 30-án a közrészvét impozáns módon nyilvánult. Az evang. nagy templom telve lett a résztvevő közönség tömegétől. A gyászszónoklatot magyar nyelven Áchim Ádám esperes úr; s tót nyelven id. Jeszenszky Károly herényi evang. lelkész úr tartá. Fekült beszédek általános meg hatottságot keltének. A gyászmenet végtelen sornak látszott a temetőbe vonuláskor, jelölve annak, hogy a megboldogultat közszeretet környezé. A gyászoló család által kiadott gyászjelentés következőleg szól: „Sárkány János szarvasi ev. lelkész, mint vigasztalhatlan férj. Dezső negyszelezsényi ev. lelkész és neje s gyermeke Ilma; Emil kis-zellői ev. lelkész és neje s gyermeke Paulin; Ilma férjezett tiszt. Szluika Mihályné s

adott szívébe, lemondani arról, kit oly nagyon szeretett, lemondani Sándorról! . . .

* * *

Kevés, mi még mondandónk van.

A következő év nagyszerű változásokat idéze elő: miért mondanók el ezeket, hisz mindenki emlékszik még az akkori napokra, mindenki tudja, hogy agg és ifju, dúsz és szegény egyiránt sielt a zászlók alá.

Ott keresett enyhülést a két boldogtalan szív is, kiket a végzet azon pillanatban szakított el egymástól, melytől joggal várhatták boldogságuk kezdetét. . .

—

Budavár ostrománál vagyunk.

A roham minden oldalról megkezdett; a fegyverek ropogását, s a haldoklók „jaj” kiáltásait túlharsogá a vár falai diadalmasan küzdők kiáltása.

Két ifju tiszt tör magának utat a lankadni nem akaró védők sorai közt: — most egy óriási csapást mér az egyikre egy izmos határőr, melyet társa fog fel; de a csapás sokkal erősebb vala, hogy sem az ifju végkép feltarthatná azt, — a csapás súlya alatt hasított fejével omlik össze. . . Ezzel majdnem egy pillanatban sűrű golyó jön, s a másik ifju érdemrendes keblét furja-át, épen ott a szív felett, a kis ezüst koszorú mellett. . .

A két haldokló egymás mellett fekszik, s vonag'ásaik közl megismerik egymást. . . Sándor és Vilma — mert ők voltak, — a ha'álban egyesültek. . .

(Vége.)

gyermekei Jenke, Ella és Emmi; Jenő tanárjelölt, mint kesergő gyermekei és unokái; Özvegy Esztergály Mihályné szül. Clementis Karolin mint gyászoló anya, Özvegy Clementis Esztergály Karolin és unokája Esztergály Mihály neje és gyermekei; Emma férjezett nt. Moravcsik Mihályné s gyermekei; Biri férjezett nt. Vladár Miksáné és gyermekei; mint testvérek, kesergő szívvvel jelentik a szeretett felejtethetlen nő, páratlan anya, hálás leány, hű testvér Esztergály Amália 1879. július 28-án, d. e. 10^{1/2} órakor élte 57-ik, s ritka boldog házasságának 33-ik évfordulóján, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Hült tetemei f. hó 30-án d. u. 4 órakor fognak az ev. egyház szertartása szerint nyugalomra tétetni. Áldott legyen emlékezetek!

— **Krecsányi Ignác** jól szervezett színtársulata már e hó végén városunkba jó, az őszi idényt itt töltendő. Az igazgató közlése szerint a társulat a jobb régi operettek s drámai színművek mellett több új színművet fog bemutatni közönségünknek. — Reméljük hogy ezuttal az egy izben megalakult színi bizottság is érvényesíteni fogja magát a műsorozat kritikai megrostálása körül, mi főfeladatát képezné. Eddigelé a bizottság — noha megalakulása óta több kérvényező színtársulat járt itt — egyszer sem lett megkeresve véleményadás végett, s így azt sem tudjuk, hogy e hatósági közegeken kívül, kik rendelkeznek saját bölcsességük szerint a színtársulatok működésének engedélyezése, s illetve az arenának e célra való átengedése körül. — A méltányosság és a magán társulati intézkedés minden esetre megköveteli a színi bizottság közrehatását: elvárjuk tehát, hogy jövőre ez valóban így legyen. Krecsányi színtársulatának engedélyezése bizonyára megfelel a közóhajnak, s ha a színtársulat eleget teend a hozzá kötött várakozásnak: műpártoló közönségünk figyelme nem fog elmaradni.

— **Iskolai értesítés.** A budapesti kereskedelmi akadémia, mint ez hirdetési rovatunkból látható f. é. szeptember hó 1-én nyitandja meg huszonharmadik tanév folyamát és bizton remélhető, miszerint ezen mintaszerűleg vezérelt a bel- és külföldön a legjobb hírnévben álló intézet, ezen évben is számos tanuló látogatásának fog örüvendeni.

— **A csabai műkedvelők** által tervezett második színelőadás mára van kitűzve. Elő fog adatni a „Báli köpeny” 1 felv. francia vígjáték, s úgy halljuk, hogy e mellett egy szavalás és egy zeneelőadás is lesz. A szereplők a következők: Baranovics Anna, Berndt Mariska, Farkas Stefanie, Kubek Mariska, Szemián Giza kisasszonyok, s Bajcsy Géza Havran László, Jenei Lajos, Launer Károly, Povázsay Zsigmond urak.

— **Minden mulandó** e világon, még a szarvasi városháza kinézése is. Néhány nappal előbb a feutisztelt városháza, ártatlan színeinek elvesztésén sötét s mély gyászba esett és fekete mezt öltött magára. Ugy látszik azonban, hogy e szomorúsága nem fog sokáig tarthatni, mert a mély gyászból már fél gyász lett, s így a városháza, de meg a jó izlésnek, sőt a helybeli szepészeti bizottságnak is meg lesz azon öröme, hogy a bűnű oka elmulván, a városháza többé nem fog színt változtatni.

— **A helybeli polgári leányiskola** társulata által megválasztott Néher Paula kisasszonyt, polgári szakra képesítéssel bíró tanítónő az állomást elfogadta s legközelebb fogja lakását Sopronból, hol jelenleg tartózkodik, városunkba áttenni.

— **Zenészeink** térzenéje mult csütörtökön este t. Lasztig Sámuel ur diszes, parkirozott kertjében igen jól sikerült. E térzenélés csütörtökönként rendszeresen fog folytatni 10

krnyi csekély belépti díj mellett, mely a zenekar felszerelésére fordítottatik. — T. Lusztig S. ur abbeli szivessége, melyszerint diszes kortjót zenészeinknek mindenkorra átengedé a mondott napokon, mint a közönségre is kiható, elismerést érdemel.

— **A helybeli** izr. ifjuság által az izr. nőegylet javára mult szerdán rendezett Julialis a sörház melletti ligethen, a mulatság kedélyi oldalát tekintve jól sikerült, anyagilag azonban deficitet eredményezett, mit a rendezőség főleg azon közönynek tud be, — melylyel állítólag — a helybeli izr. családok e mulatság iránt viseltettek. Jelen voltak e mulatságon Krcsmárik Teréz Weisz Jeanett (Bpestről) Pollák Julie (Bécsből) Susztek Gizella (M.-Túr) Hanák nővérek, Rasovszky Pepi, Fischl Hermina, Plavec Roza, Valent E. Pollák Zseni, Glasner nővérek, Kohn nővérek, Lux Lina, Weisz Róza, Kohn Lina, Ungár Kati, Rosenfeld Róza! A férjezett nők közül: Stern Davidné, Grosz Árminné, Fuchsel Bernátne, Weisz Lajosné, Berger Sománé, Huszerl Lipótné, Fischl Józsefné, Glasnerné. A rendezőség a felüfizetők névsorát a következőkben közli: Weidinger N. 2 frt., Hacker Jónás 1 frt., Fuchsel Bernát 50 kr., Pollák Henrik 1 frt., Glück Zsigmond 20 kr., Stern Dávid 50 kr., Bakay Sándor 20 kr., Strasser Vilmos 20 frt., Tiss Ignác 20 kr., Gaal Kálmán 20 kr., Kohn Adolf 50 kr., Weisz Soma 20 kr., Lengyel Sándor 20 kr., N. N. 20 kr., Bakay Géza 20 kr., Huszerl Leopold 50 kr., Bleuer 20 kr., Fischel József 50 kr., Goldsmidt 20 kr., Sner 20 kr., Sner Miksa 20 kr., Raducziner A. 20 kr., Kóhn Dávid 20 kr., Forsner Albret 20 kr., Grosz Armin 50 kr., Gál Pál 20 kr., Groszmann Sándor 20 kr.

K ü l f ö l d.

— **Muszkavilág.** Mezenecseff tábornok meggyilkoltatásáról csak most kerülnek a nyilvánosságra az érdekes adatok egy cárellenes lap elbeszélése nyomán. Három „Szibériára itéli“ nihilista elhatározta, hogy megnősül s csakhamar került három nihilista leány, kik ráállottak a házasságra s a Szibériába való vándorlásra. Az ily házasságok az orosz törvények értelmében meg vannak engedve s az egybekelés meg is történt. Eközben jött a rendelet, hogy a 3 nihilista íthton ölje le büntetését a közp. börtönben, ami arra ösztönözte nejeiket, hogy kihallgatásra mentek Nabokoff igazságügyminiszterhez, kérvén, hogy vigyék Szibériába, a mint azt az ítélet kiszabta. A kapott kitérő válasz után Mezenecseff rendőrfőnökhöz fordultak, de ez haragosan rájuk förmedt: „Tudom, minnek jöttetek; nem adok semmi kedvezményt; eddig jelentékteleneknek tartottalak benneteket, de most látom, hogy gonoszok vagytok, hogy hármii házasság által csak szaporodni akartok. Majd másképp bánok veletek ezután: törvényen kívül helyezlek! Hordjátok el magatokat!“ Mihelyt e felelet ismeretes lett a nihilisták közt, Mezenecseffet tekintette mindenki legnagyobb ellenségének. Három nap múlva megis ölték.

— **Chinában nagy éhség uralkodik,** mint az orosz lapok beszélnek visszatérő orosz kereskedők után. Az emberek rakásra halnak az éhségtől. Sok városban és faluban az emberek az utcákon múlnak ki iszonyú kínok közt. Az éhesek gyötrelmükben holttesteket falnak, sőt élő embereket is megtámadnak s levágnak, hogy hússal éhségüket csillapítsák. A felhozott rémes esetek (pl., hogy a szülők gyermekeket, más esetben pedig a fiú atyját vágta le) hihetetlenek.

— **Nagy reform.** Nagy reformot pendit meg Malarevszky orosz orvos. Tapasztalván ugyanis, hogy irodalmi férfiak közt annyi a rövidlátó, azt indítványozta, hogy a könyveket fehér ténával nyomtassák fekete papírosra. Ötven személylyel kísérlet is tett és ezek pártolják az indítványt.

A BUDAPESTI kereskedelmi akademia

alsó középiskolához kapcsolódó, **három** évfolyamból álló nyilvános felsőbb kereskedelmi tanintézet, melyhez még egy **elő-készítő** osztály is csatlakozik, f. év szeptember 1-én nyitja meg **huszonharmadik** iskolai évét; a beiratások f. év augusztus 30-ától szeptember 5-ikéig eszközöltnének.

Az előkészítő osztályba való felvételre a betöltött 13-ik életév, meg a 3-ik középiskolai osztály bevégeztének megfelelő ismeretek kimutatása (vagy bizonyítvánnyal, vagy felvételi vizsgálat útján) kívántatik. Az évi tandíj 150 frt. Az intézet érettségi bizonyítványai az **egyévi önkénytes szolgálatra** jogosítanak.

Minden egyebekre szívesen nyújt felvilágosítást, valamint programokkal és prospektussal ingyen szolgál az intézet igazgatósága.

1—3

Cukor legfinomabb Szarvasi tisztítvány 46 1/2 kr.

Tisztelettel van szerencsém a nagy-érdemű közönség tudomására hozni miszerint az eddig

RÉTHY VILMOS czég alatt már 36 év óta fennálló **fűszer. anyag. papír. rövidárú. asztali- és csemegeborok-üzletét** átvettem, s azt egyedüli számlámra

RÉTHY SÁNDOR

kereskedelmi-törvényszékileg bejegyzett czég alatt gyarapított tőkével tovább vezetni fogom.

A régi czégben helyezett bizalmat megköszönvén, kérem azt részemre is fentartani; igyekeztem leendő azt a **legolcsóbb árak,** lelkiismeretes és pontos szolgálat által kiérdemelni.

Tisztelettel

Réthy Sándor.

Szarvas, 1879. jul.

Mindennemű ásványvizek, Dreher-féle üveges sör, gróji sajt, szalámi és cíztröm.

Valódi NIZZAI EIXI OLAJ.

Ház-eladás.

Alólirottak Szarvason, az izraelita templom közelében lévő 1289. számú **kényelmes lakháza** igen előnyös feltételek mellett **szabad kézből eladó.**

Értekezhetni alólirottal Holdmező-Vásárhelyen.

Weinberger Simon.

KOLLARITS JÓZSEF és FIAI

legelső kész fehérnemű, vászon, asztalnemű és szövött áru gyári raktárunkban
az „YPSILANTI”-hoz

Budapesten, váczi-utca 5-ik szám alatti áruházban,

3-3

kaphatók mindennemű kész férfi-, női és gyermekfehérneműek, vásznak, és asztalneműek

a legnagyobb választékban és kitűnő minőségben a legjutányosb árakon.

Férfi ingek, rumburgi, hollandi vagy irlandi vászonból, darabja 3, 3.50
5, 5.50 6, 7, 8, 10' 2 frt.
Férfi ingek, himzették, madapolánból, melle vászon, darabja 3, 4, 5, 6,
7, 8, 0, 12, 14—20 frtig.
Férfi madapolán-ingek, dbja 1.50 2, 2.50, 3, 3.50, 4 frt.
Férfi színes-ingek, dbja .50, 2, 2.50, 3, 3.50. Két külön gallérral
2.50, 8, 3.50.
Férfi színes angol oxford-ingek, dbja 2.50, 4.75, két külön gallérral
dbja 2.80, 5 frt.
Férfi-gatyák, magyar, félmagyar vagy francia szabásra, pamutból 1.20,
1.30, 1.75, vászonból 1.50, 1.00, 1.75, 2 frt., rumburgi vászonból 2.25,
2.50, 3, 3 frt 50.
Férfi-félharisnyák, pamutból, fehér vagy színes, tuczatja 4, 4.50, 5, 5.50,
6, 6.50, 7, 7.50, 8—14 frtig, ezernéből, fehér tuczatja 3.50, 4, 4.50,
5, 6, 7, 8, 9 frt 14 frtig, félharisnyák, fehérítetlen vászonból, varrottak,
tuczatja 4.50, 6, 7 frt.
Férfi-zsebkendők, fehér vászon, tuczatja 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9,
10, 12 frt, 20 frtig.
Férfi-zsebkendők, vászonból, fehér színes széllel 4.50, 5, 6, 7.50, 9,
batistból szin. széllel, 6.50, 7.50, 10—12 frt., színes pamutzsebkendők
darabja 35 kr., 40 kr., pamut batistzsebkendők színes széllel, tuczatja
3 frt.
Férfi-gallérok, minden formában, legfinomabb tuczatja 3 frt, 3 frt 50.
Férfi-kézek, tuczatja, 12 pár, 5 frt, 6 frt.
Női ingek, rumburgi vászonból, sima, dbja 2.25, 2.50, 3, 3.50, 4, 5
frtig, slingelt 3, 3.50, 4, 5 frtig., francia mellvarrással és himzették
3.50, 4, 5, 5.50, 6, 7, 8, 15 frtig, madapolánból sima 1.50, 2 frt,
slingelt 2.50.
Női háló-csonttek madapolánból, egyszerűek 1.30, 1.50, díszített 1.75,
2.20, 2.50, 3, 3.50 4, 4.50, 5, 10 frtig.
Női lábravalók, madapolánból, sima szegélyzet, dbja 1.00, slingelt 1.90,
díszített 2.25, 2.50, 3, 3.50, 5 frtig.
Női alsoszoknyák, madapolánból, szegélyekkel és díszítéssel, darabja
2.50, 3, 3.25, 3.50, 4, 4.50, 5, 15 frtig, uszálylyal 4, 5, 6, 7, 8, 20
frtig.
Női hártyák pamutból, kitűnő minőségben, tuczatja 5.50, 6, 6.50, 7,
8, 22 frtig, ezernéből, tuczatja 10, 11, 12, 14, 22 forintig, színesek pa-
mutból, párja 75, 80, 90 kr. 1 frt, 1.20, 1.30, 1.50, 3.50 krig.
Női zsebkendők, fehér vászonból, tuczatja 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8,
10 frtig, angol ezernabatisból, fehér 4, 5, 6, 8, 30 frt.
Női francia derékfűzők (Mieder), dbja 1.30, 2.30, 2.75, 3, 3.50 4 frt
50 krig.
Fim-ingek, 6 évesek számára, madapolánból, dbja 1, 1.40, színes 1 frt
25, 1.40, vászonból 2.10, 2.40, félmagyar gatyák 1.10, 1.20 8 éves-
eknek ingek madapolánból 1.10, 1.50, színesek 1.35, 1.55, vászon,
ból 2.20, 2.45, gatyák 1.25, 1.40: 10 éveseknek, madapolánból 1.20-
1.65, színesek 1.00, 1.75, vászonból 2.30, 2.65, gatyák 1.35, 1.60;

Az árak legjutányosban szabottak, s ha valami a megvett vagy rendelt tárgyakból akár mi oknál fogva tetszősre nem lenne 14 nap
alatt, ha az árszelvényünkkel el van állítva, nevesak szívesen kicseréltek, de kívánságra az érte fizetett összeg is visszaadatik.
Levél általi megrendelések még az nap, melyen érkeznek, különös figyelemmel és pontosan eszközöltetnek és csomagolási díjt nem számítunk.

12 éveseknek ingek madapolánból 1.30, 1.80, színesek 1.65, 1.90,
Vászonból 2 frt 40, 3, 3.30, gatyák 1.55, 1.80: 14 éveseknek ingek
madapolánból 1 frt 40, 1.90, színesek 1.75, 2.10, vászonból 2.05,
3.15, 4 frt, gatyák 1.05, 2 frt; 16 éveseknek madapolánból 1.50,
2.10, színesek 1.75, 2.20, vászonból 3 frt, 3.50, 4, 4.50, gatyák
1.75, 2, 2.25.
Kész fehérneműek leányok számára, minden nagyságban és minőség-
ben, ugyszinté csecsemők számára, melyekről kívánatra nagy árjegy-
zékünket bérmentesen beküldjük.
Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat vászon és asztalneműekben.
Rumburgi vászon, 42 méter (54 röl) vége 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30,
32, 35, 38, 40, 45, 50, 120 frtig.
Hollandi vagy irlandi vászon, 39 méter (50 röl) 22, 23, 24, 25, 26,
28, 30, 32, 34, 38, 40, 45, 50 100 frtig.
Hollandi vászon gyermek-fehérneműekre és ágyneműekre. 32³/₄ méter
(42 röl) vége 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 30, 50 frtig.
Creas-vászon, 23¹/₂ méter (30 röl) vége 10.50, 11, 11.50, 12, 13, 14,
15, 16, 17, 18, 19, 20, 30 frtig.
Lepedő-vászon egy szélben, 29 méter (37 röl), 12 lepedőre, vége 33,
36, 38, 40, 42, 44, 45, 48, 50, 100 frtig.
Féher pamuteszivat, ágyneműekre, 1 méter 38, 46, 48, 58 kr.
Madapolán vagy Chiffon vége 40 méter 9.30, 10, 11.20, 12.50,
13.20, 5.80, 16.80 18.50 19. 23.
Színes kanavász, 23¹/₂ méter (30 röl) 9, 9.50, 10, 11, 12, 13, 14, 15 frt.
Színes ruhaperkálók dús választékban, 1 méter 36, 38, 48, 50, 52,
54, 56 60 kr.
Vászon-zsebkendők hölgyek és urak számára, tuczatja 2.50 3, 3.50, 4,
5, 6 7, 8, 9, 10—20 frtig.
Türölközők, tiszta vászon, tuczatja 5.50, 5.80, 6, 6.90, 7.50, 8, 9, 10, 20 frt
Asztalkendők, tiszta len, tuczatja 4.50, 5, 5.50, 6.30, 7, 8, 9 frt, a ro-
szok 6, 8, 10, 12, 18, 24 személyre darabja 1 frt 90 krtól 14 frtig.
Damaszi asztali terítékek 6 személyre 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 9, 10, 24
frtig 12 személyre 12 12.50, 13, 14.50, 15, 16, 18, 20, 40 frtig. 18
személyre 25, 27, 32, 48 frtig, 24 személyre 32, 31, 40, 46 53,
70 frtig.
Kávé kendők színes és fehér, darabja 3, 3.60, 5, 5.50, 6, 11 orintig,
csemoge-kendők tuczatja 2, 3.50, 4.50, 5.50 krig.
Csipkefüggönyök, 1 ablakra 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 8, 9
10 15 frtig,
Ágyterítők, darabja 4.56, 5, 6, finom ripsből 9.50; asztalterítők 3.80,
4 5 frt, ripből 7 frt 50 kr.
Ágypokröczok, kisebbek 4.50, 6.50, nagyobb 6, 6.50, 7.50, 8.50, 11
4 f t 50 kr.
Menyasszonyi készletekkel 180 frttól 1800 frtig és feljebb, kész
fehérnemű és vászonban a legszebb kiállításban szolgálhatunk,
ezekről árjegyzékünket kívánságra bérmentesen beküldjük.

CSÉPLŐ-GÉPEK

Szeg-rendszer szerintiék

1, 2, 3, és 4 vonóerőre, szalmarázóval,
tisztító rostával ellátva

faból vagy egészen vasból készültek; új szerkezettel tartó-
sak jutányos árak mellett

dijmentesen szállítva Bécsig és Pestig
kaphatók

PH. MAJFARTH és Társa gépgyárában

MAJNAI FRANKFURTBAN.

14-14

Moghízható alkalmas ügynökök kerestetnek.

Bérbeadó bolt és lakrész.

Alólirottak a belső piac téren, a legélén-
kebb közlekedési helyen levő házában egy tágas
bolti-helyiség, azonkívül egy szoba, egy kamra és
egy pincze bérbeadandó. A feltételek alólirottal
tudhatók meg.

Szarvason, 1879 juliushó.

Berger Zsigmond.

2-3